

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3099/2018. (III. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.IV.37.286/2018/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A Magyar Kétfarkú Kutya Párt (képviseli: Kovács Gergely elnök, nyilvántartási szám: 01-02-0015629; székhely: 1115 Budapest, Thallóczy Lajos utca 26. mfszt. 1. szám) Dr. Tordai Csaba ügyvéd útján (székhely: 1054 Budapest, Vécsey utca 4. 3/4. szám) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. §-a alapján a Kúria Kvk.IV.37.286/2018/2. számú végzése ellen alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, mely 2018. március 19. napján érkezett meg az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az alkotmányjogi panasz előzménye, hogy a Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) 286/2018. számú határozatával a Családok Pártja jelölő szervezet által állított pártlistát 54 fő jelölttel nyilvántartásba vette és megállapította, hogy az országgyűlési képviselők 2018. évi általános választásán állított pártlistája alapján a központi költségvetésből támogatásra jogosult. Az NVB a szintén 2018. március 10-én meghozott, 287/2018. számú határozatával a Magyarországon Élő Dolgozó és Tanuló Emberek Pártja jelölő szervezet által állított pártlistát 39 fő jelölttel vette nyilvántartásba és megállapította, hogy az országgyűlési képviselők 2018. évi általános választásán állított pártlistája alapján a központi költségvetésből támogatásra jogosult.
- [3] Az alkotmányjogi panaszt előterjesztő Magyar Kétfarkú Kutya Párt (a továbbiakban: indítványozó) az NVB ezen két határozata ellen terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet a Kúrián, melyben a két jelölő szervezet pártlistájának a nyilvántartásba vételét kérte visszautasítani. Felülvizsgálati kérelmében rámutatott, hogy szemben a Családok Pártja és a Magyarországon Élő Dolgozó és Tanuló Emberek Pártja jelölő szervezetek nyilvántartásba vételével, az NVB 288/2018. határozatával az Összefogás Párt nyilvántartásba vételét a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveire figyelemmel visszautasította, mert a nyilvántartásba vételt megalapozó jelöltek ajánlásgyűjtésének szabályszerűsége számos esetben megkérdőjelezhető volt és a jelölő szervezet képviseletére jogosulttal szemben jelenleg is büntetőeljárás van folyamatban, továbbá az NVB is büntetőfeljelentés megtételéről döntött. Az indítványozó a felülvizsgálati kérelem indokaként előadta, hogy szűk körben, az alkotmányos demokrácia céljaival össze nem egyeztethető okból induló pártoktól az alkotmányos szervek megtagadhatják az indulás, az országos pártlista állításának jogát. Felülvizsgálati kérelmében érveket hozott fel annak érdekében, hogy alátámassza azon álláspontját, hogy a Családok Pártja és a Magyarországon Élő Dolgozó és Tanuló Emberek Pártja jelölő szervezetek a választáson való indulás, illetve a jelölt- és listaállítás jogát nem jóhiszeműen és rendeltetésszerűen gyakorolták, ezért listaállításuk a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjába ütközik. A felülvizsgálati kérelem előterjesztése körében előadta az indítványozó, hogy érintettsége azon alapul, hogy az NVB 175/2018. számú határozatával országos pártlistáját nyilvántartásba vette, és így érdekeit hátrányosan befolyásolja a két jelölő szervezet jogszabálysértő nyilvántartásba vétele.
- [4] A Kúria az indítványozó felülvizsgálati kérelmét Kvk.IV.37.286/2018/2. számú végzésével – az NVB 287/2018. határozat tekintetében – érdemi vizsgálat nélkül elutasította. A Kúria mindenekelőtt arra mutatott rá, hogy a Ve. 222. § (1) bekezdése szerint az NVB határozata ellen az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be felülvizsgálati kérelmet. A Kúria ítélezési gyakorlata értelmében ezen érintettség akkor állapítható meg, ha a kérelmező (jelen esetben az alkotmányjogi panaszt előterjesztő) saját jogaira és kötelezettségeire az állított jogsérelem közvetlenül kihat. Ennek kapcsán a Kúria megállapította, hogy az indítványozó által megjelölt érdeksérelem („érdekeit hátrányosan befolyásolja”) nem tekinthető a Ve. 222. § (1) bekezdése által megkövetelt érintettségnek. Kifejtette a Kúria, hogy az indítványozó „érintettségére semmilyen adat nem utal, sem a kérelemhez csatolt mellékletekben, sem az általa benyújtott iratanyagokban”. Felhív-

ta a figyelmet a Kúria arra is, hogy különösen fontos az érintettség igazolása olyan beadvány esetén, amelyben más jelölő szervezetek számára az NVB által megállapított törvényi jogosultság megvonását kéri a felülvizsgálati kérelem benyújtója. A Ve. 231. (1) bekezdés a) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani a bírósági felülvizsgálati kérelmet, ha azt nem a Ve. 222. § (1) bekezdése szerinti jogosult nyújtotta be. Mindezek miatt a Kúria Kvk.IV.37.286/2018/2. számú végzésével érdemi vizsgálat nélkül elutasította az indítványozó felülvizsgálati kérelmét.

- [5] Ilyen előzmények után terjesztett elő alkotmányjogi panaszt az indítványozó a Ve. 233. §-a és az Abtv. 27. §-a alapján. Indítványában kérte, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja szerinti hatáskörében eljárva az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján állapítsa meg a Kúria Kvk.IV.37.286/2018/2. számú végzésének alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azt, tekintettel arra, hogy a Kúria támadott döntése ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével. Alkotmányjogi panaszában előadta, hogy a kúriai jogértelmezés szűkítő jellege különös jelentőséggel bír a választási eljárási jogorvoslatok sajátosságaira figyelemmel. Kifejtette, hogy a jelölő szervezet versenytársa számára jogosultságot alapító vagy megállapító, illetve a versenytárs kötelezettségének megállapítását mellőző döntés esetén a jogorvoslatot kezdeményezni kívánó jelölő szervezet saját jogaira és kötelezettségeire a versenytárs jelölő szervezet jogai és kötelezettségei csak közvetetten hatnak ki. Ugyanakkor a választási bizottság döntése a jogorvoslatot kezdeményezni kívánó jelölő szervezet jogos érdekét érinti, hiszen a jogsértően biztosított jogosultság vagy a jogsértően nem megállapított kötelezettség a versenytárs számára jogszerűtlen előnyt biztosít a választási eljárásban. Az indítványozó szerint a választási eljárásban született bírói döntés, amely érintettség hiányában megtagadja a jogorvoslatához való jog gyakorlását a jelölő szervezettől a versenytársa számára jogszerűtlenül megállapított jogosultság vagy jogszerűtlenül meg nem állapított kötelezettség miatt, sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését mely szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan döntés ellen, amely a jogos érdekét sérti. Felhívta a figyelmet alkotmányjogi panaszában arra is, hogy fennáll a lehetősége annak, hogy az ilyen választási bizottsági döntésekkel szemben ténylegesen senkinek nincs jogorvoslati jogosultsága, hiszen a jogsértés előnyeit élvező jelölő szervezet nyilvánvalóan nem él jogorvoslati kérelemmel. Az indítványozó álláspontja szerint a támadott bírói döntés a Ve. 222. § (1) bekezdése szerinti érintettséget olyan szűken értelmezte, mely már az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében elismert, a jogorvoslatához való jogot sérti, ezért az alaptörvény-ellenes.
- [6] 2. Az Alkotmánybíróság eljárása során elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt, mely során megvizsgálja, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasszal szemben támasztott formai és tartalmi követelményeknek. Az Abtv. 56. §-a szerinti befogadási eljárás során az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz teljesíti az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeket, ugyanakkor nem fogadható be és érdemi elbírálása nem lehetséges az alábbiak miatt.
- [7] A 3081/2014. (IV. 1.) AB végzésben az érintettséggel összefüggésben a következő megállapításokat tette az Alkotmánybíróság. A Ve. a jogorvoslat szabályai között az adott ügyben való érintettség fogalmát nem határozza meg, az érintettség fogalom használatával az eljárásban részes felekhez képest más résztvevői körre utal – mely elvi síkon lehet többek között akár akinek jogát, jogos érdekét, jogi helyzetét az ügy érinti –, ezt azonban mindig az adott ügyben, esetről esetre a jogorvoslati kérelmet elbíráló szerv, jelen esetben a Kúria dönti el. Az Alkotmánybíróságnak a Kúria olyan törvényértelmezésének felülvizsgálatára nincs lehetősége, mely alkotmányjogi kérdést egyúttal nem vet fel (Indokolás [15]-[16]). Ezen döntését követően az Alkotmánybíróság megerősítette gyakorlatát a 3097/2014. (IV. 11.) AB végzésével és a 3143/2014. (V. 9.) AB végzésével is.
- [8] Az Alkotmánybíróság 3296/2014. (XI. 11.) AB végzése az érintettség vizsgálatánál az eljáró bíróságoknak „átengedő” alkotmánybírósági gyakorlatot fenntartotta. Azonban ezt kiegészítve megjegyezte végzésében, hogy a Ve. jogorvoslati rendszerében, a bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtásához szükséges érintettséget előíró szabályozás értelmetlenné válna és kiüresedne, ha bárki, aki a Ve. szerinti kifogással él vagy fellebbezést nyújt be, erre a tényre hivatkozva mintegy automatikusan megszerezne a szükséges érintettséget (Indokolás [18]).
- [9] A fentiek szerint az Alkotmánybíróságnak a választási ügyekben eljáró bíróságok olyan, a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő érintettségével kapcsolatos törvényértelmezésének a felülvizsgálatára nincs lehetősége, mely alkotmányjogi kérdést egyúttal nem vet fel. Ezért az Alkotmánybíróság ez utóbbi létét kellett, hogy megvizsgálja a befogadásról szóló döntésének meghozatala során.
- [10] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy szemben az indítványozó alkotmányjogi panaszában állítottakkal, a Kúria nem szűkítette le és nem üresítette ki a Ve. 222. § (1) bekezdésének érintettségre vonatkozó tartalmát.

Nem általános jelleggel értelmezte a Ve. 222. § (1) bekezdésének tartalmát úgy, hogy minden ehhez hasonló ügyben kizárt a felülvizsgálat lehetősége, hanem az adott ügyben rendelkezésére álló tények alapján (illetőleg azok hiánya miatt) döntött úgy, hogy a bírósági felülvizsgálatot előterjesztő érintettsége nem bizonyított. Maga a Kúria mutatott rá a támadott végzés indokolásának [7] bekezdésében, hogy „bár a politikai verseny részeként a megjelölt jogsérelem akár érintettséget is megalapozhat, de az absztrakció olyan szintjén maradt a hivatkozás, amely a befogadáshoz szükséges közvetlen érintettséget nem alapozza meg önmagában”. Döntésében a Kúria az indokolás [9] bekezdésében azt is megállapította, hogy az érintettség választási ügyekben való vizsgálata során nincs helye hivatalból bizonyításnak, annak igazolása az indítványozót terhelte, aki ezen kötelezettségének nem tett eleget és nem tudta igazolni a bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtásához szükséges jogorvoslati jogát. Az érintettséggel kapcsolatos bizonyítási kérdések eredménnyel nem pótolhatók az alkotmányjogi panasz eljárás során. Mindezek alapján az Alkotmánybíróságnak nincs lehetősége a Kúria Kvk.IV.37.286/2018/2. számú végzésében az egyedi ügyben felmerült törvényértelmezési kérdés felülvizsgálatára, mert az nem alkotmányossági kérdést vet fel, hanem az indítványozó érintettségével kapcsolatos bizonyítási kérdést.

- [11] Az alkotmánybírósági gyakorlat következetes abban, hogy az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság tartózkodik attól, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon. {Hasonlóan: 3143/2014. (V. 9.) AB végzés; Indokolás [19]} Az indítványozó beadványa alapján megállapítható, hogy a panaszban megjelölt aggályok – melyek kizárólag az érintettség értelmezéséhez kapcsolódnak – a Kúria döntését érintően nem tartalmaznak kifejezetten olyan érvelést, amely alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét vetné fel, és így az alkotmányjogi panasz befogadását és érdemi vizsgálatát indokolná.
- [12] 3. Az alkotmányjogi panasz elbírálása során az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. §-a és az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság tanácsa járt el, és az Abtv. 56. § (3) bekezdése szerinti rövidített indokollással ellátott végzést hozott.
- [13] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2018. március 22.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/475/2018.

